

Ekologia kulturowa Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów ekoturystyka Specjalność - Jednostka organizacyjna Instytut Biologii i Nauk o Ziemi Poziom studiów I stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Egzamin na ocenę Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Koordynator zajęć	Joanna Zawiejska		
Prowadzący zajęcia	Joanna Zawiejska		
Okres Semestr 6	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Egzamin na ocenę Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Egzamin na ocenę	Liczba punktów ECTS 2	

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie wiedzy na temat sposobów, w jakie społeczeństwa dostosowują swoje systemy kulturowe, gospodarcze i społeczne do warunków środowiskowych oraz w jaki sposób działalność człowieka wpływa na otaczającą przyrodę.
C2	Kształtowanie postawy otwartości i wrażliwości na dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze, w tym wiedzę tradycyjną i ich znaczenie dla rozwoju ekoturystyki.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Przedstawia podstawowe definicje i problemy badawcze ekologii kulturowej.	K_W01, K_W07, K_W12	Egzamin pisemny
W2	Charakteryzuje związki przyroda-człowiek analizując różnorodne strategie adaptacji społeczności ludzkich do warunków środowiskowych.	K_W05, K_W07, K_W17, K_W19	Egzamin pisemny
W3	Opisuje przykłady dynamicznej relacji wzajemnego oddziaływania między kulturą i środowiskiem przyrodniczym.	K_W12, K_W13	Egzamin pisemny
W4	Rozpoznaje wpływ działalności turystycznej na środowisko przyrodnicze oraz na systemy kulturowe społeczności lokalnych.	K_W01, K_W09, K_W13, K_W15, K_W17	Egzamin pisemny
Umiejętności:			
U1	Analizuje sposoby i skutki gospodarowania zasobami naturalnymi uwarunkowane tradycjami kulturowymi, systemami wartości oraz wiedzą lokalną,	K_U07, K_U08, K_U15, K_U18	Egzamin pisemny
U2	Interpretuje i ocenia sposoby adaptacji do środowiska praktykowane wśród kultur rdzennych w kontekście współczesnych zasad zrównoważonego rozwoju.	K_U07, K_U15, K_U17, K_U20	Egzamin pisemny
U3	Prowadzi dyskusję nad wpływem ekoturystyki na trwałość i zagrożenia tradycyjnej wiedzy ekologicznej i tradycyjnych praktyk gospodarowania we współczesnym świecie.	K_U07, K_U08, K_U15, K_U18, K_U19	Egzamin pisemny
U4	Opisuje i kategoryzuje wpływ turystyki na ekosystemy miejskie, krajobraz kulturowy oraz jakość życia mieszkańców.	K_U07, K_U08, K_U18	Egzamin pisemny
Kompetencji społecznych:			
K1	Respektuje różnorodność kulturową, doceniając znaczenie tradycyjnej wiedzy ekologicznej i dziedzictwa kulturowego.	K_K04, K_K09	Egzamin pisemny
K2	Jest wrażliwy na zagrożenia dla dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wynikające z nietycznych praktyk w turystyce.	K_K03, K_K04, K_K05	Egzamin pisemny

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Podstawowe definicje i problemy badawcze ekologii kulturowej.	W1	Wykład
2.	Sposoby gospodarowania zasobami naturalnymi uwarunkowane tradycjami kulturowymi, systemami wartości oraz wiedzą lokalną.	W2, W3, U1	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
3.	Pasterstwo jako forma adaptacji do warunków środowiskowych. Powiązania pomiędzy działalnością człowieka, środowiskiem naturalnym oraz systemem kulturowym danej społeczności pasterskich. Rola pasterstwa dla zachowania bioróżnorodności i dziedzictwa kulturowego.	W2, W3, W4, U2, U3, K1, K2	Wykład
4.	Potencjał i zagrożenia rozwoju ekoturystyki dla zachowania tradycyjnych systemów gospodarowania i kultury społeczności lokalnych.	W2, W4, U3, K1, K2	Wykład
5.	Wybrane przestrzenie miasta jako laboratoria ekologii kulturowej.	W2, W4, U4, K2	Wykład
6.	Harmonijne współistnienie z przyrodą czy przekształcanie środowiska? Studia przypadku relacji człowiek-środowisko w kulturach rdzennych.	W2, W3, U2, U3, K1, K2	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład, Dyskusja, Problem based learning

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Uzyskanie co najmniej 60% punktów na egzaminie końcowym.

Literatura

Obowiązkowa

- Sutton, M.Q. and Anderson, E.N. 2010. Introduction to Cultural Ecology. AltaMira Press
- Lapka, M., Vávra, J. & Sokolíčková, Z. 2012. Cultural Ecology: Contemporary Understanding of the Relationship between Humans and the Environment. Journal of Landscape Ecology, 5(2), 12-24. <https://doi.org/10.2478/v10285-012-0050-z>
- wybór artykułów dotyczących case studies

Dodatkowa

- Yang, Qin, Li, Jian, Tang, Youlin, 2022. The Dilemma of the Great Development of Rural Tourism from the Sustainable Environment Perspective, Journal of Environmental and Public Health, , 7195813,. <https://doi.org/10.1155/2022/7195813>
- Sponsel, L. E. 1987. Cultural Ecology and Environmental Education. The Journal of Environmental Education, 19(1), 31-42. <https://doi.org/10.1080/00958964.1987.10801958>
- Bailey, R., Booth-Kurpnieks, C., Davies, K., & Delsante, I. 2019. Cultural Ecology and Cultural Critique. Arts, 8(4), 166. <https://doi.org/10.3390/arts8040166>

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć

Wykład	30
Przygotowanie do egzaminu	10
Studiowanie literatury	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
K_K03	Absolwent/ka ma świadomość konieczności postępowania zgodnie z zasadami etyki organizatora/lidera turystyki, a także współorganizowania działalności turystycznej przyczyniającej się do ochrony lub/i poprawy stanu środowiska i jakości życia lokalnych społeczności.
K_K04	Absolwent/ka docenia tradycję i dziedzictwo kulturowe w skali lokalnej i globalnej. Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego.
K_K05	Absolwent/ka jest gotów do upowszechniania postaw sprzyjających zainteresowaniu i zaangażowaniu w turystykę ekologiczną.
K_K09	Absolwent/ka okazuje szacunek wobec własnej oraz odmiennej kultury materialnej i duchowej; szanuje kulturę i tradycje społeczności lokalnych.
K_U07	Absolwent/ka formułuje wnioski dotyczące ochrony zasobów przyrodniczych oraz wspierania tych zasobów przez społeczności lokalne w sposób zrównoważony i przyczyniający się do walki z ubóstwem.
K_U08	Absolwent/ka wskazuje nowoczesne metody ochrony środowiska w obszarach o dużym potencjale ekoturystycznym oraz/i zagospodarowanych turystycznie.
K_U15	Absolwent/ka potrafi odnaleźć informacje z literatury naukowej i branżowej, także w języku angielskim.
K_U17	Absolwent/ka potrafi propagować zasady zrównoważonej turystyki/ekoturystyki oraz zasady poszanowania środowiska przyrodniczego.
K_U18	Absolwent/ka potrafi wskazać właściwe działania społeczne, prawne i ekonomiczne zmierzające do poszanowania różnorodności lokalnego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego w różnych regionach świata.
K_U19	Absolwent/ka potrafi wskazać zasadnicze przyczyny współczesnych zagrożeń towarzyszących turystyce przyrodniczej i metody ich ograniczania.
K_U20	Absolwent/ka stosuje kompleksową wiedzę o środowisku przyrodniczym do oceny potencjału ekoturystycznego.
K_W01	Absolwent/ka zna teorię ekoturystyki. Nazywa i szczegółowo objaśnia pojęcia z zakresu turystyki opartej na zasobach środowiska przyrodniczego (nature-based tourism).
K_W05	Absolwent/ka określa współzależności pomiędzy działalnością gospodarczą człowieka (w tym gospodarką turystyczną) a środowiskiem przyrodniczym.
K_W07	Absolwent/ka definiuje główne problemy i wyzwania z zakresu ochrony środowiska, szczególnie w obszarach o wyjątkowych walorach przyrodniczych i/lub w obszarach zagospodarowanych turystycznie.
K_W09	Absolwent/ka stosuje zaawansowaną wiedzę z zakresu celów i zasad funkcjonowania obszarów chronionych w czasie planowania i realizacji imprez oraz edukacji środowiskowej.
K_W12	Absolwent/ka zna i rozumie zjawiska społeczno-kulturowe oraz opisuje zróżnicowanie etniczne na świecie.
K_W13	Absolwent/ka charakteryzuje zjawiska i procesy przyrodnicze oraz kulturowe kształtujące środowisko geograficzne oraz potrafi, na ich podstawie, wnioskować o potencjale rozwoju ekoturystyki.
K_W15	Absolwent/ka potrafi wskazać antropogeniczne (w tym turystyczne) zagrożenia obszarów o wyjątkowych walorach przyrodniczych i metody zapobiegania zmniejszeniu potencjału ekoturystycznego tych obszarów.
K_W17	Absolwent/ka rozumie przyczyny i skutki przemian środowiska przyrodniczego i ich wzajemne relacje oraz rolę człowieka w aspekcie globalnych zmian środowiska.
K_W19	Absolwent/ka charakteryzuje funkcjonowanie różnych ekosystemów w tym obszarów szczególnie wrażliwych (o wyjątkowych walorach przyrodniczych), zna zasady tworzenia i prowadzenia różnych form działalności gospodarczej związanych z ekoturystyką w takich obszarach.